

...n c M này không phải là Congo trong đó ai muốn nhìn vào bầu cử thì nào cũng được...



Ngày bài viết này lên báo là n c M bước vào giai đoạn then chốt của cuộc bầu cử lãnh đạo tháng Mười một năm 2012. Sẽ có hàng chục ngàn người đi bầu vào các trách nhiệm quan trọng của mình. Họ sẽ tranh chấp để được bầu vào khoảng hai hay ba tháng trước ngày bầu cử. Nhưng có một cuộc bầu cử đặc biệt thì đã khác. Đó là bầu cử tổng thống. Trong phạm vi bài này, chúng ta sẽ tìm hiểu về cuộc bầu cử tổng thống vì đó là cuộc bầu cử quan trọng nhất.

Trên căn bản, dĩ nhiên, trong tình hình do đa đảng của chính trị Mỹ, các chính đảng đang hoạt động và có thể đưa ra những viên cho mình chiến thắng, kể cả chiến thắng tổng thống. Các đảng hiện diện đều thu hút những khuyến khích, kể cả một đảng Cộng sản Mỹ.

Trên thực tế, chỉ hai đảng có vai trò thực sự đáng kể trong guồng máy chính quyền Mỹ, là Dân Chủ và Cộng Hòa. Các hai đảng đưa họ ra tranh đấu lâu đời và đã biến thành một nhiệm vụ. Ví dụ đảng Cộng Hòa đưa thành lập gia đình 19 để tranh đấu cho việc khai phóng dân nô da đen chống lại các điền chủ da trắng miền Nam. Hơn một trăm năm sau, Cộng Hòa biến thành đảng của giới điền chủ da trắng miền Nam trong khi dân da màu đưa Cộng Hòa giới phóng đấu chống qua Dân Chủ gần hết. Quá trình biến thành đó cũng phức tạp mà không phải là đơn giản câu chuyện ngày hôm nay.

Ở đây, ta chỉ tìm hiểu về thực tế bầu cử để hiểu rõ hơn. Cũng phải nói ngay sinh hoạt chính trị Mỹ hết sức phức tạp, không thể viết cho đầy đủ trong khuôn khổ một bài báo ngắn. Nhưng khi hiểu “đảng của dân nghèo” hay “đảng nhà giàu”, “đảng da trắng” hay “đảng dân thiểu số” chỉ là những cái mũ thô thiển chỉ thấy những cái nhìn nông cạn bên ngoài. Trong một bài viết gần đây, tác giả đã có tóm lược triết lý chính trị của hai đảng, nhưng dù sao cũng vẫn chỉ là những tóm lược rất phiến diện. Cách thực bầu cử bán cũng vậy, các kết quả phức tạp, khác biệt từng tiểu bang, từng quận này đến hết kia. Các đảng viên tổng thống phải trình bày triết lý cho các chuyên gia hiểu rõ thực tế bầu cử của các đảng phái vì đó chính là chìa khóa của thành công.

Sau đó phải thêm một triết lý để thực hiện những quy định có tính đặc thù gần như cho riêng mình để bầu cử. TT Obama đã bỏ ra hơn bảy trăm triệu để đưa các đảng, một số tiền vô tiền khoáng hậu trong lịch sử tranh chấp giới.

Nhưng tổng thống được chọn Obama hay Bush đưa là những người nắm quyền thực tế bầu cử và nhu cầu đặc biệt của hàng ngàn đến vài triệu người qua việc dùng những nhóm chuyên gia kỹ thuật

xuất. Bush không bao giờ có thể trở thành tổng thống nếu không có phó tá Karl Rove, trong khi Obama cũng chẳng thể nào vào Nhà Trắng nếu không có cố vấn David Axelrod. Một ví dụ làm công việc ý nghĩa của TT Obama: ông cho cố vấn Axelrod ghé thăm Tòa Bạch Ốc năm nay để thăm Chicago nghiên cứu toàn thể chi phí của tranh cử cho năm 2012, nghiên cứu chi phí toàn diện của tranh cử. TT Obama là người có tính kỷ luật, không muốn thất bại khi bỏ tiền nên chu đáo trong tất cả chi phí. Tất cả chi phí là tiền để chi.

Trước hết, ta thử tìm hiểu về bầu cử.

Đây là cuộc bầu cử nơi bỏ phiếu để chọn ra người đại diện cho đảng. Như đã nói, thủ tục bầu cử khác biệt ở từng tiểu bang, từ trong đảng Dân Chủ đến trong đảng Cộng Hòa, do đó, đây chỉ có thể bàn đến một cách tổng quát.

Khác với các đảng Cộng Sản trong đó các lãnh tụ được cử ra để táng tử trong Bộ Chính Trị quy định, ở Mỹ chẳng có đảng nào có “Bộ Chính Trị” hết. Mọi đảng đều có một ủy Ban bầu cử, dù có gọi là ủy ban Quốc gia thì chỉ có vai trò giám sát là việc đảng gây quỹ cho các ứng viên của đảng và phối hợp việc tranh cử của họ, chứ không đưa ra quyết định hay chi phối gì cho đảng.

Chẳng hạn trường hợp đảng của một đảng do một ủy ban bầu cử nhiệm vụ giám sát việc đi đến các tiểu bang để bầu cử trong hai tuần trước khi ra trong hai tuần đó luôn. Cái oái ăm của chính trị Mỹ là chẳng có trường hợp nào có khi chẳng có người giám sát trường hợp của ứng viên từng đảng chút nào, kể cả ông nói gà bà nói vịt.

Vì không có Bộ Chính Trị nào chỉ định nên tất cả các đảng viên trên 35 tuổi, sinh từ Mỹ đều có quy định ra tranh cử làm đại diện đảng trong cuộc bầu cử tổng thống. Họ phải tự đưa ra chương trình hành động, có thể khác nhau một trời một vực với các đảng cùng đảng, rồi tự tìm cách vận động lấy họ thu tiền của đảng viên chứ không phải của cấp lãnh đạo đảng, và kiếm phiếu của cử tri đoàn của mỗi tiểu bang.

Tính chất đặc biệt của các ứng viên nói riêng và đảng viên nói chung cũng đưa đến nhiều tình trạng quái đản. Năm 2000, thủ lĩnh nghị sĩ Dân Chủ Joe Lieberman đảng chung liên danh làm Phó TT cho Gore. Năm 2008, cũng ông Lieberman đó công khai ủng hộ Obama và đi vận động cho ứng viên Cộng Hòa McCain, và xem chút nữa đã trở thành ứng viên Phó TT của McCain.

Thủ tục bầu cử của các tiểu bang là để tài tranh chấp tay ba giữa các tiểu bang, các ứng viên, và ủy ban lãnh đạo đảng. Trên căn bản, chỉ hai đảng đều không muốn các tiểu bang như bỏ lép vế, nên dành các cuộc bầu cử tiên cho các tiểu bang như, có tính tiêu biểu. Tiểu bang đầu tiên là Iowa, miền trung bắc Mỹ, rồi đến New Hampshire miền đông bắc, rồi đến South Carolina miền nam, rồi tiếp qua Nevada miền tây. Tuy là các tiểu bang như hay ít dân, nhưng kết quả được truyền thông thế giới lên đến rồi chi phối thế giới hay thất bại thì như người này sống tính quy định. Ứng viên vô danh Obama năm 2008 chỉ như thắng ở Iowa mà sống trên danh tiếng của bà Hillary luôn. Đứng kim TT Johnson, sau khi thua Robert Kennedy tại New Hampshire Tháng Giêng 1968, đã bỏ cuộc, không ra tranh cử nữa. Tình trạng này đưa đến cái lạ lùng của các tiểu bang có bầu cử sơ bộ, tháng Năm hay tháng Sáu, đều không còn tiểu bang nói gì đáng kể vì đến khi bỏ phiếu thì ứng viên giỏi nhất đã được cử

Tìm Hiểu: Tội Chết Bạo Lực Trong Thế Giới

Tác Giả: Vũ Linh

Thứ Tư:, 04 Tháng 1 Năm 2012 07:56

Tội ác có 540 phi vụ cß tri đoàn, tß là 535 ghß dân bị u và thßng nghß sĩ, cßng thêm mßt vài đßi đßn cho các nßi chßa có đßi bị u tßi qußc hßi nhß Puerto Rico, Guam, District of Columbia (DC). ßng viên nào thu đßc 271 phi vụ sß đßc cßt ng thßng Mß. Sau đó, qußc hßi liên bang hßp thßng Gißng đß chính thßc phê duyßt và kßt quß đßc đßng kim Phó Tßng Thßng kiêm Chß Tßch Thßng Vißn tuyên đßc (do vßy mà ông Phó Al Gore đã bß đßt trong tình trßng bßi rßi là phßi tuyên đßc ông Bush đã thßng mình mà đßc cßt ng thßng năm 2000).

Thß thßc bßu cß gißn tißp này có mßc đích xác nhßn Hoa Kß là mßt liên bang cßa 50 tißu bang chß không phßi là mßt nßc cß thußn nhßt. Vì là mßt liên bang nên có nhu cßu phßi cho các tißu bang nhß hay thßa dân cũng có mßt tißng nói quan trßng. Nßu chß đßa trên tßng sß phi vụ cßa dân chúng thì các ßng viên cßa hai đßng chß cßn thßng lßn ß các tißu bang lßn nhß New York, Cali, New Jersey, Florida, Texas, Ohio, Pennsylvania, Illinois... là đß thßng trong khi hoàn toàn lß là các tißu bang ít dân nhß Dakota, Idaho, Alaska,... hay nhß bé nhß Maine, Delaware.

Thß thßc này hßp lý trên căn bßn vì tßo cß hßi đßng đßu cho tßt cß các tißu bang cùng có tißng nói tßng đßi. Nhßng lßi có thß đßa đßn nghßch cßnh là dù lãnh đßc nhißu phi vụ cßa qußn chúng hßn mà vßn có thß không đßc cß vì thua phi vụ cß tri đoàn nhß trßng hßp Gore thua Bush năm 2000.

Chßa khoá thành công thßc tß không phßi là kißm đßc đßa sß trong hßn 250 trißu phi vụ cßa cß tri Mß, mà là kißm đßc 271 phi vụ trong khßi 540 cß tri đoàn. Bßi vßy mà Al Gore hßn George Bush nßa trißu phi vụ nhß các tißu bang đông dân Nßu ßc Cali, nhßng vßn thua vì Bush thßng tßi nhißu tißu bang hßn, 30 tißu bang so vßi 20 bßu cho Al Gore, và nhßt là thßng tßi Florida vßi hßn 500 phi vụ.

Chß khi nào ta hißu ra tính chßt trißt đß phßc tßp cßa cách bßu cß Mß thì mßi có thß hißu đßc cái khó khăn vô cùng tßn đßc cßt ng thßng Mß. Truyßn thông Mß thßng tô vß hình ßnh cßa Bush nhß tên ngßc cßa làng, nhßng tên ngßc đó đã hß đßc không bißt bao nhiêu chính khách nßng ký nhßt cßa Cßng Hòa đß rßi hß luôn đßng kim phó tßng thßng Al Gore năm 2000, rßi sau đó lßi hß thßng nghß sĩ lão làng nhßt cßa Dân Chß là John Kerry năm 2004, đß làm tßng thßng đß hai nhißm kß. Trong lßch sß cßn đßi Mß tß sau Thß Chißn Thß Hai tßi ông Bush con, đã có 12 tßng thßng, trong đó chß có bßn ngß i là làm đßc đß hai nhißm kß.

Chuyßn Bush thßng nhß thß nào tßi Florida đã đßc hàng ngàn bài báo bàn đßn, khßi cßn vißt dßng dài, chß cßn nhßc nhß mßt vài ngß i suy nghĩ đßn gißn không hißu gì vß tính phßc tßp cßa cách bßu cß Mß, nßc Mß này không phßi là Congo trong đó ai mußn vßn vßo bßu cß thß nào cũng đßc, mà Tßi Cao Pháp Vißn (TCPV) Mß cũng không phßi toß án tßnh Đßc Lßc đầu. Lý do quan trßng nhßt mà TCPV đßa ra là lý do công bßng trßc Hißn Pháp. Nßu bßt bußc phßi kißm lßi tßng phi vụ mßt tßi mßt vài đßn vß tßi Florida cho đßn hßt thì nguyên tßc đó phßi áp đßng trên tßt cß mßy ngàn đßn vß bßu cß trong 50 tißu bang cßa Mß cho hßn hai trăm trißu lá phi vụ, và nhß vßy kißm phi vụ và cß sß kéo dài vßnh vißn.

Phó TT Gore chßp nhßn quyßt đßnh cßa Tßi Cao Pháp Vißn và 535 dân bị u và thßng nghß sĩ lßng đßng Qußc Hßi chính thßc phê duyßt chißn thßng cßa Bush ngày 6 tháng 1, 2001, vßi 20 phi vụ phßn đßi không đß tiêu chußn bß chính PTT Gore vßi tß cách Chß Tßch Thßng Vißn bác bß. Sau khi TT Bush nhßm chßc, báo Miami Herald và USA Today tß chßc kißm phi vụ Florida

Tìm Hiểu: Các Cuộc Thi Trưng Bày

Tác Giả: Vũ Linh

Thứ Tư, 04 Tháng 1 Năm 2012 07:56

Loại hình. Các quy củ cũng khác nhau tùy theo cách ki m phi u. D i t t c m i tiêu chu n (th ng b n góc, ba góc, hai góc, m t góc) Bush đ u th ng, tr tr ng h p duy nh t theo tiêu chu n đ nh t - h i có m t v t lõm, mà không c n i phi u ph i b th ng dù ch m t góc - thì Gore th ng.

Chuy n x a i m r i, nh ng ông Gore v n m c không nu t đ c c c t c. Câu h i c n đ t ra là t i sao đ ng kim phó t ng th ng i ch th ng đ c có 20 ti u bang trong khi Bush i có th th ng t i 30 ti u bang, k c ti u bang Tennessee là ti u bang c a Gore.

Sau hai cu c b u s b đ u tiên t i Iowa và New Hampshire, ng i ta có th s th y b c tranh rõ ràng h n v phía C ng Hoà. Hy v ng là v y.